

Verslag Overlegvergadering Verantwoordingsorgaan met Algemeen bestuur ABP van donderdag 29 september 2022

Het publieksverslag heeft als doel om bij pensioenfondsen ABP aangesloten deelnemers, gepensioneerden en werkgevers inzicht te geven in de adviezen die het Verantwoordingsorgaan als medezeggenschapsorgaan aan het ABP Algemeen Bestuur geeft over voorgenomen beleidsbeslissingen en de besprekingen die het Verantwoordingsorgaan met het ABP Algemeen Bestuur voert. Voor de uitgebreide standpunten van de verschillende fracties in het Verantwoordingsorgaan wordt verwezen naar de eigen website van de fracties.

Opening en mededelingen

De voorzitter van het Verantwoordingsorgaan (hierna: VO), de heer Jonkman, opent de eerste overlegvergadering tussen het Algemeen Bestuur en het nieuwe Verantwoordingsorgaan en heet de aanwezigen welkom.

Mededelingen

Het bestuur meldt dat zij zich inzet om de rol van het VO, als vertegenwoordiger van deelnemers en werkgevers, goed tot zijn recht te laten komen door middel van een constructieve dialoog. Er zijn activiteiten in gang gezet om de samenwerking te verbeteren. Het is de gezamenlijke verantwoordelijkheid van partijen om in het belang van de deelnemers de rollen ten volle waar te maken.

Adviesaanvraag ABTN 2022

Alle pensioenafspraken worden vastgelegd in het beleid van ABP. Officieel heet dit de 'Actuariële en bedrijfstechnische nota' (ABTN). In het kort staan in de ABTN de regels en afspraken waaraan ABP zich moet houden. De ABTN wordt jaarlijks geactualiseerd en aan het VO ter advies voorgelegd.

Het bestuur licht toe dat de ABTN 2022 een codificatie is van het vigerende beleid van ABP; de ABTN 2022 bevat het beleid van ABP op 1 januari 2022. De Commissie Financiën verwijst naar het besluit van het bestuur (van oktober 2021) om te stoppen met beleggen in producenten van fossiele brandstoffen en vraagt of dit onderwerp nog tekstueel dient te worden toegevoegd. Het bestuur laat weten dat het besluit over fossiel geen beleidswijziging betreft op het niveau van de ABTN (hetgeen enkel een overkoepelende codering betreft). Dit besluit valt binnen het vastgestelde operationele beleid en is daarom niet opgenomen in de ABTN.

De Commissie Beleggingen wijst op de onvoorziene geopolitieke ontwikkelingen dit jaar, zoals de oorlog in Oekraïne en de energiecrisis. De commissie is benieuwd welk effect deze ontwikkelingen hebben op het strategische beleggingsbeleid (StIP) en op het bepalen van de risicohouding op korte termijn.

Het bestuur meldt dat momenteel wordt gewerkt aan de ALM-studie ¹ en het nieuwe StIP. Zowel in de ALM als het StIP zijn demografische en economische uitgangspunten, zoals de oplopende inflatie, meegenomen. Het bestuur geeft aan dat het VO bij de behandeling van het StIP tijdig en volledig geïnformeerd wordt.

Na enkele tekstuele en inhoudelijke suggesties adviseert het VO positief over de ABTN 2022.

¹ De ALM is een studie die over de horizon naar de volledige looptijd van de pensioenverplichtingen kijkt, naar het verwachte pensioenresultaat op fondsniveau, en dan met name naar de risico's die daarbij spelen. Het StIP beleid is een vertaling daarvan en kijkt -met een kortere/ middellange- horizon naar het beleggingsbeleid en de risico's.

Project 'Verbeteren administratie en data'

In 2019 hebben APG en ABP afgesproken om, naast het oplossen van de gesignaleerde incidenten, met behulp van verbeterde tools voor data-analyse, actief en gestructureerd op zoek te gaan naar onjuistheden in de administratie en worden deelnemers geïnformeerd over de gevolgen die het herstel voor hen heeft. Dit project wordt 'verbeteren administratie en data' genoemd.

In de overlegvergadering worden de relevante onderdelen uit het nieuwe plan van aanpak 'Verbeteren administratie en data' besproken zodat het VO een oordeel kan geven over de aanpak en de uitvoering daarvan.

De Commissie Algemeen meldt dat naar de toekomst toe van belang is dat de gegevens correct zijn. De deadline van 1 januari 2023 bleek niet haalbaar als gevolg van extra herstelacties. De nieuwe deadline is verschoven naar 1 januari 2025. De Commissie Algemeen vraagt of er is getoetst wat de impact is als het toch tegenzit, met name voor het nieuwe pensioencontract. En of er alternatieve scenario's zijn gemaakt als de datum van 1 januari 2025 niet haalbaar blijkt te zijn. Verder vraagt de Commissie Algemeen of de uitvoeringskosten van het project in de zogeheten Service Level Agreement zitten (SLA) zitten of dat er nog aanvullende rekeningen komen. En of het herstellen van onvolkomenheden in de administratie altijd een positieve afwijking is voor de individuele deelnemer of dat het ook mogelijk is om niet de volledige rechten toe te kennen.

Het bestuur geeft dat de herstelacties op schema liggen. Er is vertrouwen dat de nieuwe einddatum van 1 januari 2025 gehaald wordt. ABP wil onjuistheden in de administratie tot een minimum te beperken mede met het oog op het nieuwe pensioencontract per 1 januari 2026. Er zijn vooralsnog geen alternatieve scenario's gemaakt; het is van belang te blijven monitoren. Hierbij is er dagelijks en intensief contact met APG om dit te realiseren. Een en ander is tevens contractueel vastgelegd. De uitvoeringskosten van het project zijn onderdeel van de SLA. Verder licht het bestuur toe dat bij het herstellen van onvolkomenheden in de administratie er altijd een afweging wordt gemaakt tussen het individueel en het collectief belang, langs de lijn van de kosten, het beslag op de capaciteit en de doorlooptijd van herstel. Soms moeten veel kosten worden gemaakt om iets kleins te corrigeren. In dat geval prevaleert het belang van het collectief.

Follow-up n.a.v. aanbevelingen VO 2021

Het bestuur legt jaarlijks verantwoording af aan het VO over het gevoerde beleid en de naleving van de principes van goed pensioenfondsbestuur. Het bestuur heeft haar eerste reactie daarover gedeeld waarbij het ingaat op de aanbevelingen van het VO die zijn gedaan in het jaarverslag 2021.

Algemene opmerking van het VO is dat het bestuur een goed beeld geeft van wat er met de aandachtspunten van het VO de afgelopen periode is gedaan.

Het VO stelt daaropvolgend vragen over o.a. de status van een onderzoek naar de vermogensbeheerkosten en de communicatie op de website over het nieuwe pensioencontract.

Het bestuur geeft aan dat het kostenonderzoek inmiddels is opgestart en dat het streven is om hier in het jaarverslag 2022 over te rapporteren.

Het bestuur duidt daarnaast dat de website vooralsnog generieke informatie bevat over het nieuwe pensioencontract. Zodra meer bekend is over wat het nieuwe contract voor de ABP-regeling betekent zal dat in overleg met de Pensioenkamer op de website worden gezet.

Uitkomsten tussentijdse evaluatie OGM

Het bestuur memoreert dat ABP per 1 januari 2022 het bestuursmodel heeft gewijzigd naar het OGM. Met dit nieuwe model verwacht het bestuur de kans te benutten om ABP slagvaardiger en effectiever te gaan besturen in een periode die grote uitdagingen met zich meebrengt, zoals de transitie naar een nieuw pensioencontract. Hierbij is afgesproken de implementatie van het OGM op gezette tijden te evalueren en onder andere met het VO te bespreken.

Op de vraag van het VO of de voorliggende evaluatie van de werking van het OGM verder reikt dan het eerste jaar geeft het bestuur aan dat het een proces is van continue leren en ontwikkelen. Het bestuur blijft de werking van het nieuwe bestuursmodel periodiek evalueren. De evaluatie van de overgang naar het OGM zal evolueren naar een periodieke zelfevaluatie van het bestuur.

Het VO stelt dat het OGM zowel binnen het niet-uitvoerend bestuur (NUB) als binnen het uitvoerend bestuur (UB) veel tijd lijkt te kosten. De vraag is of de taakverdeling binnen het NUB en onderling in het UB beter kan. Het bestuur geeft hierop aan dat er wordt geïnvesteerd in nieuwe processen, structuren en omgangsvormen. Het bestuur heeft er vertrouwen in dat er op een bepaald moment routine komt in het werken in het nieuwe model met de huidige menskracht.

Op de vraag van het VO waarom de relatie met uitvoeringsorganisatie APG 'broos' wordt genoemd geeft het bestuur aan dat er in het OGM nieuwe overlegstructuren zijn tussen APG en het UB. Daar heeft het woord 'broos' betrekking op: wie overlegt met wie en in welke frequentie. Er is een nieuwe vorm van samenwerking. Daar wordt in geïnvesteerd met onderlinge gesprekken.

Het VO laat ten slotte weten dat zij graag een meetbaar instrument in handen krijgt, waarmee de voortgang en de effectiviteit van het bestuursmodel kan worden gemeten. Het bestuur geeft aan deze suggestie mee te nemen in de voorbereidingen van de volgende evaluatie.

Speerpunten SLA

Teneinde de klantrelatie weer te geven en contractueel vast te leggen tussen ABP en APG wordt er evenals voorgaande jaren gewerkt met de zogeheten Service Level Agreement (SLA) inzake Overkoepelende diensten, Rechtenbeheer en Vermogensbeheer. In deze contracten wordt afgesproken welke strategische dienstverleningspunten er door APG aan de deelnemers wordt aangeboden, op welk serviceniveau dit zal zijn en wat de kosten zijn die dit met zich meebrengt.

Het bestuur licht toe dat de aanpak van het SLA traject 2023 anders is dan de aanpak van het traject SLA in voorgaande jaren. De belangrijkste wijziging is dat het UB voorafgaand aan de start van de SLA's een aantal (leidende) speerpunten en strategische kaders vaststelt. De SLA is daaropvolgend een afgeleide van de strategische aansturing van APG.

Het bestuur stelt voor om de formele adviesaanvraag SLA ook op het niveau van de strategische speerpunten voor te leggen en de catalogus met onderliggende activiteiten niet als adviesaanvraag voor te leggen.

Het VO geeft aan positief te zijn ten aanzien van deze gewijzigde werkwijze en wenst graag inzicht te blijven houden in de voortgang van dit proces. Het VO vraagt om in de SLA's 2023 extra aandacht te hebben voor het project 'verbeteren van de administratie en data-kwaliteit' en voor 'advisering duurzaam en verantwoord beleggen'. Verder wordt aan het bestuur gevraagd om terug te komen met een concreet voorstel (welke inhoud de beoogde aangepaste adviesaanvraag zou kunnen omvatten). Het bestuur antwoordt hierop bevestigend.

Verslag overlegvergadering Verantwoordingsorgaan en Bestuur d.d. 23 juni 2022

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

Rondvraag en sluiting

De heer De Graaf (FNV/ACOP) vraagt het bestuur om aandacht voor de rol van het VO bij de implementatie van de Wet Toekomst Pensioenen (WTP). Hij vraagt naar een planning met daarin een overzicht van de belangrijke ijkpunten waarop het VO geconsulteerd dient te worden. Het bestuur memoreert dat er in februari jl. een bouwtekening, met daaraan gekoppelde planning, is besproken met de fractie,-en commissievoorzitters en geeft aan dat het VO op korte termijn een geactualiseerde planning zal ontvangen.

De heer De Wit (Commissie Communicatie) meldt dat er een behoefte is aan een publieksversie van de ABTN. Als voorbeeld kan dit de vorm van een dashboard-rapportage aannemen. Het bestuur geeft aan dat

twee jaar geleden met communicatiespecialisten op zowel het reglement als de ABTN een redactieslag is gemaakt om de tekst leesbaar en toegankelijk te maken. Een ABTN leent zich niet voor een dashboard-rapportage.

Mevrouw Van der Wegen (werkgeversdelegatie) stelt dat het niet altijd duidelijk is waarom een nieuwe versie van het pensioenreglement uitkomt en verzoekt daarbij om een duidelijke vermelding van de wijzigingen in de nieuwe wetgeving ten opzichte van de oude wetgeving. Het bestuur geeft aan dit punt verder op te pakken.

Mevrouw Van Egmond (FNV/ACOP) memoreert dat er in de vorige vergadering is gesproken over de mogelijkheid om vanaf 1 januari 2023 10% van het pensioen ineens op te nemen. Zij begrijpt dat deze datum naar een later tijdstip verschuift omdat de vereiste wetgeving nog ontbreekt. Het is van belang goed te wegen hoe de regelingen zullen zijn op het moment dat het wel kan, in relatie tot het 10% opnemen na het invaren. Het bestuur laat weten dat hier zeker aandacht voor is.

De heer Smit (CCOOP/CNV-AC-CMHF) heeft in de media gelezen dat individuele bestuursleden, leden Raad van Toezicht en leden van het VO persoonlijk aansprakelijk kunnen worden gesteld, als gevolg van het invaren, bij het uitoefenen van hun functie/rol hierin. Zijn vraag is of de VO-leden hiervoor verzekerd zijn. Het bestuur laat hierop weten dat de kans op aansprakelijkheid met name bij de bestuurders ligt en dat de kans hierop bij VO-leden uiterst gering is vanwege de getrapte verantwoordelijkheid. Het invaren heeft daarnaast een wettelijke grondslag en het invaren werkt ook op deze basis. Leden van het bestuur en van het VO zijn gevrijwaard van aansprakelijkheid. Voor alle zekerheid zal dit nog juridisch worden getoetst.

Sluiting

De voorzitter bedankt de aanwezigen voor hun toelichting en sluit de vergadering.